

החלטה מס' 71/18

החלטת ועדת האתיקה בקובלנות נגד חבר הכנסת אחמד טיבי בשל התבטאויות במליאה

מיום י"ד בשבט התשע"ב - 7 בפברואר 2012

הקובלנות

1. ועדת האתיקה קיבלה מספר קובלנות מאזרחים בקשר להתבטאויותיו של חה"כ אחמד טיבי במליאת הכנסת ביום 17.1.2012 במסגרת "נאומים בני דקה".

בנאומו האמור התייחס חה"כ טיבי לנאום שלו באותה מסגרת מהשבוע הקודם (10.1.2012), נאום שבשלו החליטה ועדת הכנסת בבוקרו של יום 17.1.2012, להרחיקו משיבות המליאה והוועדות בשבוע שלאחר מכן, בשל העובדה שכלל "שפה נמוכה ודברי עלבון בעלי קונוטציות מיניות, משפילות ושוביניסטיות".

2. וכך אמר חה"כ טיבי ביום 17.1.2012, ביחס לנאום הקודם:

"אדוני היושב-ראש, לפני שבוע נאמתי כאן על שפיכת המים. היום הורחקתי על-ידי ועדת האתיקה לשבוע שלם. וולטר אמר: מה אני מסיק מדברי הרבים? שמה שמעוות אותם זה הגיונם של הטיפשים. ובכן, רבותי, רגע של עברית: אמוק בחולם זה לא אמוק בשורוק. אמוק זה שם אזור באיי מלאיה בדרום-מזרח אסיה, שמי שנתקף במחלת הנפש ההיא מתחיל לרוץ ריצת אמוק. מכאן בא השם. כוס, כידוע, בחולם – ולא בשורוק – זה כלי מפלסטיק המכיל בדרך כלל 250 סמ"ק של מים המשמשים לשתייה או לשפיכה. הכנסת הזאת, אדוני היושב-ראש, לא מוסיפה לה כבוד. אני מוסיף לה כבוד."

מיד כשנאמרו דברים אלה הפסיק יו"ר הישיבה, חה"כ יצחק וקנין, את חה"כ טיבי, ואמר לו "אתה לא מוסיף כבוד לאף אחד."

בעקבות זאת התפתחו חילופי דברים קשים בין חה"כ טיבי לבין יו"ר הישיבה המשמש גם כיו"ר ועדת האתיקה, שבסופם קרא לו יו"ר הישיבה לסדר וביקש לנתק את המיקרופון שבו נאם. בשלב זה אמר חה"כ טיבי "ההחלטה הזאת שלך, היא ראויה לבוז... הבוז הזה בערבית קוראים לו "טוז"... טוז פיכום ופיררכום... אני בוז להחלטה הזאת... טוז פיכום ופיררכום".

התגובה לקובלנות

3. חה"כ טיבי מסר לוועדה כי "המילה 'טוז' היא מילה טורקית שפירושה מלח, מלח שמתאדה". הוא ציין כי לדעתו החלטת ועדת האתיקה בדבר הרחקתו לשבוע משיבות הכנסת "נבעה משיקולים של איזון לא קדוש אחרי הרחקת ח"כ מיכאל"י, וציין כי "עונש

לח"כ על נאום בכנסת הינו דבר חסר תקדים שלא הושת על ח"כים יהודים אחרים שהשתמשו במילים בוטות וישירות כלפי חברות וחברי כנסת אחרים. ועל כן אמרתי שאין לי כבוד למניעים ולהחלטה למרות שאני אישם אותה כלשונה, ודינה להיות "טו" להיעלם כמו מלח שנמס, בעוד שבוע".

עוד הוסיף חה"כ טיבי כי דבריו נאמרו "עקב התנהלותו השערורייתית של יו"ר הישיבה חה"כ וקנין, המשמש גם כיו"ר ועדת האתיקה, אשר הורה לנתק לי את המיקרופון בטענה כי 'אני לא רוצה לתת לך לדבר', 'אתה לא מתאים לנו כאן'".

החלטת ועדת האתיקה

4. ראשית יצוין כי חה"כ יצחק וקנין המשמש כיו"ר ועדת האתיקה לא השתתף בישיבת ועדת האתיקה, שכן התלונה נוגעת גם אליו, ואת מקומו כיו"ר הוועדה מילא חה"כ אריה אלדד.

5. ועדת האתיקה דוחה את ההתפללויות של חה"כ טיבי ביחס למשמעותם של המונחים שבהם הוא בוחר להשתמש. הוועדה רואה בחומרה רבה את דבריו במליאת הכנסת במסגרת "נאומים בני דקה" ביום 17.1.2012, שבדומה לנאום בשבוע הקודם, כללו ניבולי פה וקללות, לצד התייחסות מבזה כלפי ועדת האתיקה. בכך, עשה חה"כ טיבי שימוש לרעה בכלי פרלמנטרי זה, שנועד לאפשר לחברי הכנסת להתבטא בקצרה בעניינים שעל סדר היום לפי ראות עיניהם, אך בוודאי שלא נועד לפגוע בכבוד הכנסת וחבריה, ולבזות את ועדת האתיקה.

6. לאור העובדה שאין זו הפעם הראשונה שבה מתבטא חה"כ טיבי במליאה באופן גס, מזלזל ובוטה ביחס לחברי כנסת אחרים והפעם גם ביחס לוועדת האתיקה, ובכך מפר את כללי האתיקה, החליטה הוועדה, בתוקף סמכותה לפי סעיף 13ד(ג3) לחוק החסינות, לשלול מחה"כ טיבי את זכותו לשאת נאומים במסגרת "נאומים בני דקה" במליאת הכנסת במשך ארבע פעמים רצופות, החל מהיום ועד ולסוף חודש פברואר 2012.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.